

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie XI P 140/14 z powództwa J. S. przeciwko (...) spółce jawnej w Ł. o odszkodowanie.

W uzasadnieniu powyższego orzeczenia wskazano, że pozwem z dnia 23 stycznia 2014 r. powód wniósł o zasądzenie kwoty 5634,63 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia. Natomiast w Prokuraturze Rejonowej Ł. jest prowadzone przeciwko powodowi postępowanie w sprawie o sygn. akt 2 Ds. 2137/13 w związku z zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa złożonym przez współników pozwanej spółki. Powodowi w dniu 31 grudnia 2013 r. przedstawiono zarzuty dotyczące czynu z art. 286 par. 1 kk w zw. z art. 294 par. 1 kk w zw. z art. 12 kk, które dotyczą zdarzeń przytaczanych także jako przyczyna rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 52 kp.

Wobec powyższego Sąd I instancji zważył, iż waga i jakość stawianych powodowi zarzutów w zestawieniu z oświadczeniem pozwanej o rozwiązaniu umowy w trybie dyscyplinarnym, który to tryb rozwiązania umowy może okazać się rzeczywisty, przesądzały o konieczności zawieszenia postępowania w sprawie do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy 2 Ds. 2137/13. Sąd podniósł, iż prawomocne ustalenie, że sprawca działał umyślnie wyłącza ustalenia odmienne w zakresie winy powoda. Przekłada się to z kolei na orzekanie w zakresie winy powoda objęte rozwiązaniem dyscyplinarnym umowy.

W ocenie Sądu na obecnym etapie, postępowanie nie powinno toczyć się także z uwagi na potrzebę wykluczenia odmiennej oceny zabranego materiału dowodowego przez Sąd Karny i Cywilny oraz związanie Sądu Cywilnego prawomocnym wyrokiem skazującym zgodnie z art. 11 k.p.c.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 177 § 1 p. 4 k.p.c. Sąd I instancji zawiesił postępowanie z urzędu.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył w całości pełnomocnik powoda. Postanowieniu z dnia 15 stycznia 2015 r. skarżący zarzucił naruszenie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż rozstrzygnięcie postępowania karnego toczącego się przed Prokuraturą Rejonową Ł. może wywrzeć wpływ na wynik niniejszej sprawy.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 395 § 2 k.p.c., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości przez Sąd Okręgowy w Łodzi VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej.

Przepis ten daje sądowi możliwość fakultatywnego zawieszenia postępowania w sytuacji, gdy wynik innej, toczącej się już sprawy karnej, ma zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia rozpatrywanej sprawy. Ujawnienie się czynu, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej zachodzi wtedy, gdy fakt popełnienia przestępstwa lub wykroczenia dyscyplinarnego ma prejudycjalne znaczenie dla odpowiedzialności cywilnej pozwanego. Inny charakter ma natomiast przypadek, w którym przepisy uzależniają powstanie określonych skutków od tego, czy miało miejsce przestępstwo. W tym przypadku sąd w postępowaniu cywilnym nie jest władny oceniać tej okoliczności samodzielnie, lecz powinien obligatoryjnie zawiesić postępowanie

do czasu stwierdzenia jej przez sąd karny, chyba że rozstrzygnięcie tej kwestii w postępowaniu karnym okaże się niemożliwe z przyczyn procesowych.

Wprawdzie zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. z uwagi na toczące się postępowanie karne nie jest obligatoryjne. Niemniej jednak nakłada na sąd obowiązek rozważenia wszystkich okoliczności i podjęcia decyzji w konkretnej sytuacji celowej. Zawieszenie postępowania na podstawie wskazanego przepisu jest uzasadnione, jeżeli ustalenie czynu (przestępstwa) w drodze karnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej, zaś ocena w tym zakresie należy do sądu merytorycznie rozpoznającego sprawę (wyroki z dnia: 21 lutego 2007 r., I CSK 412/06; 14 stycznia 2009 r., IV CSK 358/08 oraz 2 lutego 2010 r., II PK 157/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 179, postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 14 maja 2012 r. I PK 26/12).

Nadto podnieść należy, że jeżeli toczy się postępowanie karne o popełnienie czynu stanowiącego przyczynę rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., to sąd pracy powinien zawiesić postępowanie, gdy dochodzi do wniosku, iż pracownik nie dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych (por. np. wyrok z dnia 5 marca 1999 r., I PKN 610/98, OSNAPiUS 2000 nr 9, poz. 350).

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem postępowania jest rozstrzygnięcie o prawie powoda do odszkodowania w związku z nieuprawnionym rozwiązaniem przez pracodawcę stosunku pracy bez wypowiedzenia. W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd Rejonowy zasadnie doszedł do przekonania, iż wskazana powodowi przyczyna rozwiązania stosunku pracy koreluje z zarzutami postawionymi mu w postępowaniu karnym. Przyczyną rozwiązania z powodem umowy o pracę było bowiem ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych polegające na wystawianiu faktur nie dokumentujących realnych zdarzeń gospodarczych, oraz nieuprawnionych modyfikacjach faktur sprzedaży w systemie księgowo - magazynowym w okresie od października 2012 r. do grudnia 2013 r. w celu doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na szkodę Pracodawcy – spółki (...), zaś przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Ł. jest doprowadzenie firmy (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 218.731,02 zł poprzez modyfikację faktur i wprowadzenie pracownika magazynu w błąd, co do istnienia obowiązku wydania towaru oraz istnienia umów kupna - sprzedaży. Zatem wbrew zarzutom skarżącego, Sąd I instancji nie naruszył przepisów postępowania uznając, że zachodzi konieczność zawieszenia niniejszego postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego z uwagi na ich ścisły związek.

W konsekwencji podnieść należy, iż na chwilę obecną rozstrzygnięcie sprawy pracowniczej pozostaje otwarte. Oczywistym jest, iż sąd pracy jest w stanie dokonać własnych ustaleń co do skuteczności oraz przyczyny rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Niemniej jednak w przypadku, gdy w sprawie cywilnej mogłoby zapaść rozstrzygnięcie sprzeczne z ewentualnym wynikiem postępowania karnego, właściwym jest zawieszenie postępowania w celu uniknięcia ewentualnej sprzeczności obu rozstrzygnięć, zaś ewentualne prawomocne skazanie pracownika może również rzutować na orzeczenie sądu pracy, rozpoznającego sprawę również w zakresie czy pracownik dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 02.02.2010r II PK 157/09 niepubl., wyroku z dnia 14.01.2009r IV CSK 358/08 niepubl., w wyroku z dnia 21.02.2007r I CSK 412/06 niepubl., w wyroku z dnia 05.03.1999r OSNP nr 9 z 2000 poz. 350).

Niezależnie jednak od powyższego podkreślić należy, co słusznie zauważył Sąd I instancji, że zgromadzony na obecnym etapie materiał dowodowy nie był wystarczający do ostatecznego wyrokowania, bowiem Sąd nie miał możliwości analizy akt osobowych powoda i zgromadzonych w nich dokumentów, stanowiących istotne dowody w sprawie. W związku bowiem z prowadzonym postępowaniem karnym zabezpieczono i zaliczono w poczet materiału dowodowego akta osobowe powoda wraz z oświadczeniem powoda skierowanym do strony pozwanej w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę, które nie mogły być przekazane do Sądu Pracy z uwagi na trwające czynności procesowe. Sąd I instancji nie miał zatem możliwości oceny całego materiału dowodowego.

Jednocześnie nieuprawnionym jest też twierdzenie skarżącego, iż wynik postępowania karnego nie ma prejudycjalnego charakteru w przedmiotowej sprawie, bowiem okoliczność wymagająca ustalenia - dotycząca skuteczności oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę -nie wchodzi w zakres rozstrzygnięcia postępowania prowadzonego przed Prokuraturą Rejonową Ł.. Podnieść należy, iż wynik postępowania karnego i ustalenie, czy powód działał umyślnie, przekłada się na orzekanie w zakresie winy powoda będącej konieczną przesłanką rozwiązania natychmiastowego umowy o pracę, a zatem niewątpliwie wpłynie na rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie. W konsekwencji kwestia oceny skuteczności dokonanego wypowiedzenia również pozostaje otwarta.

W myśl art. 11 k.p.c., ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Na gruncie rozpoznawanej sprawy w związku z brakiem prawomocnego zakończenia postępowania karnego nie można wykluczyć, że postępowanie karne zakończy się wyrokiem skazującym, którego ustaleniami sąd w postępowaniu cywilnym będzie związany. Wskazane kwestie mają prejudycjalne znaczenie dla sytuacji prawnej powoda. Z tych też względów, postępowanie w sprawie należało zawiesić.

Z uwagi na powyższe i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił zażalenie, jako bezzasadne.

Przewodniczący: Sędziowie:

Z./ Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.